

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้
มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบ
กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขาย
ทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

จัดทำโดย นางสาวสันทนา อิศรเสนา ณ อยุธยา
ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ
สังกัด สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๐
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

บทสรุปผู้บริหาร

มาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นสภาพการบังคับใช้กฎหมายกับผู้อยู่ใต้คำสั่งทางปกครองที่ได้ปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้ใช้อำนาจทางกฎหมาย ออกคำสั่งทางปกครอง กำหนดให้ชำระเงินตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือออกคำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เฉพาะพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๗ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับการตามคำสั่งทางปกครองไว้อย่างชัดเจน แต่บัญญัติเพียงให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ในเรื่องวิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการบังคับชำระหนี้เงิน ด้วยเหตุนี้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้มีอำนาจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึด อายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงกำหนดระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ สำหรับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการบังคับตามคำสั่งทางปกครองใช้เป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเดียวกันในการบังคับทางปกครองให้ชำระเงินและค่าปรับทางปกครอง

ภายหลังจากการประกาศใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีปัญหาในการดำเนินการตามระเบียบฯ นี้และได้มีการหารือมาอย่างต่อเนื่องกับสำนักงานกฎหมายและคดี จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ให้สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ตลอดจนมีแนวทางในการใช้ระเบียบดังกล่าวอย่างมีมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง การสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะในการใช้ระเบียบฉบับดังกล่าวทั้งทางด้านเนื้อหาและการรับรู้จากการดูงานจากหน่วยงานอื่นด้วยการอบรมและศึกษาดูงาน ณ กรมบังคับคดี ตลอดจนมีคู่มือในการใช้ระเบียบฯ ในเบื้องต้นควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี และนิติกรจากสำนักและสำนักงานเขต ในการนี้จะมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนิติกรทั้งก่อนและหลังการอบรมเกี่ยวกับการบังคับทางปกครอง นำมาเปรียบเทียบผลจากการวัดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งนิติกรผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีความรู้ภายหลังการอบรม ๗๕% ทั้งนี้ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมายและคดีจะเป็นผู้เสนอโครงการตามรายละเอียดดังกล่าว และนิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการ

จึงกล่าวได้ว่าโดยผลของการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จะช่วยให้นิติกรของกรุงเทพมหานครมีแนวทางปฏิบัติในการใช้ระเบียบฯ อย่างชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑. ชื่อเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. หลักการและเหตุผล

กฎหมายเป็นเครื่องมือในการปกครองของรัฐ สำหรับให้ความยุติธรรมกับประชาชนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม กฎหมายจึงต้องมีความศักดิ์สิทธิ์และมีสภาพการบังคับใช้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้ สภาพการบังคับใช้กฎหมายอาจกระทำได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมโดยใช้กำลัง เช่น การจับกุม คุมขัง การออกคำสั่งให้มีผลในการกอนิติสัมพันธ์ต่างๆ เช่น การออกคำสั่งทางปกครอง เป็นต้น หากสภาพการบังคับใช้กฎหมายเป็นเรื่องระหว่างเอกชนกับเอกชน หรือระหว่างรัฐกับเอกชน ในสถานะที่เท่าเทียมกันตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะมีสภาพการบังคับด้วยการฟ้องเป็นคดีต่อศาลยุติธรรมและบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ แต่หากสภาพการบังคับระหว่างรัฐหรือหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ในสถานะที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่า จะมีสภาพการบังคับเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง แยกเป็นการบังคับทางปกครองตามกฎหมายเฉพาะ และการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป

การบังคับทางปกครองเป็นมาตรการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการเพื่อให้คำสั่งทางปกครองเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งนั้น หากหน่วยงานทางปกครองมีคำสั่งทางปกครองอย่างใดอย่างหนึ่ง และผู้อยู่ในบังคับคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหน่วยงานรัฐต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองไปบังคับให้คำสั่งนั้นสัมฤทธิ์ผล จึงมีกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของ “เจ้าหน้าที่” หรือ “หน่วยงานของรัฐ” ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งในกรณีมีกฎหมายเฉพาะได้บัญญัติให้อำนาจไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการบังคับทางปกครองก็ใช้กฎหมายเฉพาะเรื่องนั้น แต่อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายเฉพาะเรื่องจะได้กำหนดมาตรการบังคับทางปกครองไว้แล้ว แต่หากเจ้าหน้าที่เห็นว่ามาตรการนั้นมีลักษณะที่จะให้ผลน้อยกว่ามาตรการบังคับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กฎหมายก็ให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองนี้ได้ เหตุผลเนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นกฎหมายที่วางบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครองของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้ใช้อำนาจตามกฎหมายด้วยความเป็นธรรมปราศจากความลำเอียงและถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในเรื่องนี้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติแยกประเภทของมาตรการบังคับทางปกครองไว้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. คำสั่งที่กำหนดให้ชำระเงิน ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ที่ค้างชำระหนี้เงินทางปกครองโดยวิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม

๒. คำสั่งที่กำหนดให้กระทำ หรือละเว้นกระทำ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งบัญญัติให้เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๒.๑ เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน

๒.๒ ให้มีการชำระค่าปรับทางปกครอง

เมื่อพิจารณาการบังคับตามมาตรการบังคับของคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติเพียงให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองสำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการตามคำสั่งทางปกครองไว้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้มีอำนาจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงได้กำหนดระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการตามคำสั่งทางปกครองใช้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยระเบียบนี้ใช้เฉพาะกรณีมีการออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระหนี้เงิน แต่ภายหลังจากการประกาศใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีส่วนวนคดีย่อยระหว่างดำเนินการของสำนักงานกฎหมายและคดีที่จะต้องดำเนินการบังคับทางปกครองตามระเบียบนี้แล้ว ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีปัญหาในการดำเนินการตามระเบียบ เนื่องจากขาดความพร้อมและไม่เชี่ยวชาญในการที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงได้มีการหารือมายังสำนักงานกฎหมายและคดี ดังนั้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบดังกล่าว ให้มีความถูกต้องสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายปกครอง ที่มุ่งสร้างประสิทธิภาพในการบริหารราชการ และสร้างมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของบุคลากร ผู้ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานครฉบับดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๑๒ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙) แผนยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๕ สู่เป้าหมายมีแนวทางในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๘ พัฒนากลไกในการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยมีกลยุทธ์หลักคือเสริมศักยภาพงานด้านกฎหมายของกรุงเทพมหานครด้วยการพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมาย อุปกรณ์เทคโนโลยี และระบบงานเพื่อสนับสนุนงานด้านกฎหมาย สอดคล้องตามแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานครประจำปี ๒๕๕๘ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานครในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๘ พัฒนากลไกในการบริหารจัดการภายในองค์กร ซึ่งสอดคล้องตามวิสัยทัศน์ปี ๒๕๕๗ ของสำนักงานกฎหมายและคดีที่กำหนดว่า สำนักงานกฎหมายและคดีเป็นองค์กรหลักที่ให้บริการด้านกฎหมายแก่ผู้บริหารและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร โดยนักกฎหมายที่มีคุณภาพ ยึดหลักเป็นธรรม โปร่งใส ไว้วางใจได้ เพื่อพัฒนาสู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน และในการนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของนิติกรของกรุงเทพมหานคร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบนี้ ผู้จัดทำรายงานจึงได้จัดทำหลักสูตรการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบฯ และคู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด

อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๔. เป้าหมาย

๔.๑ กำหนดแนวทาง ขั้นตอน หรือแผนผัง ในการดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อจัดทำเป็นคู่มือหรือเอกสารประกอบการใช้ระเบียบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

๔.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้กับนิสิตผู้ปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกันโดยวิธีการอบรมและศึกษาดูงาน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ กรอบแนวคิดและทฤษฎีวิเคราะห์

ผู้เสนอรายงานได้นำเสนอความคิดการวิเคราะห์สภาพองค์การในปัจจุบัน (SWOT Analysis) เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต

๑. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

จุดแข็ง (Strength)

๑.๑ บุคลากรในตำแหน่งนิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี มีความรู้ความเข้าใจในการปรับบทข้อกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้กับระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้เป็นอย่างดี

๑.๒ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี สามารถพิจารณาและให้ความเห็นทางกฎหมาย ตลอดจนตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ว่าจะดำเนินการบังคับทางปกครองโดยดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๓ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี สามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการ

ยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ตั้งแต่ขั้นตอนการสืบหาทรัพย์สินและภูมิสำเนาของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครองและทายาท กรณีผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครองเสียชีวิตในระหว่างการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง รวมทั้ง กรณีตรวจสอบพบทรัพย์สินโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินที่ปรากฏทางทะเบียนและต้องดำเนินการยึด आयัด ทรัพย์สินที่หน่วยงานหรือเจ้าพนักงานตามระเบียบนี้ตรวจสอบพบ

๑.๔ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและ คดีสามารถปฏิบัติงาน แทนกันได้โดยมีมาตรฐานเดียวกัน

จุดอ่อน (Weakness)

๑.๑ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี ขาดความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญเพื่อถ่ายทอดให้แก่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามระเบียบ กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ในขั้นตอนการยึดทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครอง เริ่มจากการปิดสำเนาคำสั่งยึดทรัพย์สิน ประกาศยึดทรัพย์สิน และโดยเฉพาะในขั้นตอนการขาย ทอดตลาดทรัพย์สิน ซึ่งการบังคับในทางแพ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เป็นอำนาจและ หน้าที่ในการดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานยึด आयัด และ ขายทอดตลาดทรัพย์สิน โดยกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดระเบียบในการปฏิบัติงานแล้ว

๑.๒ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี มีสำนวนคดีที่อยู่ใน ความรับผิดชอบในการบังคับคดีทั้งคดีแพ่ง คดีล้มละลาย คดีฟื้นฟูกิจการ คดีปกครองที่ศาลปกครองได้มี คำพิพากษาแล้ว และคดีภาษี เป็นจำนวนมาก และมีความเสี่ยงในเรื่องอายุความ ทำให้เกิดความล่าช้า ในการตอบข้อหารือและความเห็นทางกฎหมายในคดีที่เป็นการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง

๑.๓ ระบบการจัดเก็บสำนวนคดีขาดการออกแบบระบบเพื่อจัดเก็บข้อมูลของ สำนวนคดีประเภทต่างๆ ในเรื่องการติดตามตรวจสอบความคืบหน้าของสำนวนคดี

๑.๔ ผู้ต้องชดใช้เงินหรือผู้ต้องอยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองไม่ยอมรับการ ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ในฐานะ “ผู้นำยึด” หรือ “เจ้าพนักงาน” เนื่องจากคำสั่งทางปกครองมิใช่คำพิพากษา และเจ้าหน้าที่ผู้นำยึดมิใช่เจ้าพนักงานบังคับคดี ตลอดจน การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองและกำหนดให้ผู้ต้องชดใช้เงินชำระ เงินหรือค่าปรับทางปกครองตามนัยมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากศาล

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

โอกาส (Opportunity)

- การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ กรมบังคับคดี สำนักงานประกันสังคม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการถ่ายทอดความรู้ เทคนิคที่ เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการบังคับทางปกครอง

- มีการดำเนินการด้านการบังคับคดีจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมสรรพากร กรมศุลกากร โดยเฉพาะเรื่องการยึด आयัด และขายทอดตลาดของหน่วยงานเป็นตัวอย่างสำหรับ กรุงเทพมหานคร

ภัยคุกคาม (Threat)

ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้ต้องอยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองโดยมองว่ารัฐมีอำนาจเหนือกว่า ดังนั้น การบังคับการใดเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองจึงอาจขาดความเชื่อถือและไว้วางใจ ตลอดจนมีความเห็นต่างจากหน่วยงานรัฐในเรื่องอำนาจในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม พบว่าการใช้มาตรการบังคับทางปกครองยังมีจุดอ่อนด้านทักษะความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามระเบียบฉบับนี้ รวมทั้งมีจุดอ่อนในเรื่องความน่าเชื่อถือในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองซึ่งมีใช้คำพิพากษาหรือหมายบังคับคดีในการบังคับคดีแพ่ง จึงสมควรที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

๖. การกิจที่ดำเนินการ

ในการจัดทำแนวทางในการพัฒนาการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้เสนอรายงานได้แบ่งภารกิจดำเนินการออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นเตรียมการ

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นติดตามประเมินผล

๖.๑ ขั้นเตรียมการ

๖.๑.๑ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และความจำเป็นในการกำหนดแนวทาง ขั้นตอน หรือแผนผังในการดำเนินการนี้โดยผลการศึกษาพบว่า

- นิติกร กลุ่มงานงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี และนิติกรของสำนักและสำนักงานเขต มีความเข้าใจบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ยังไม่สามารถนำบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ ว่าด้วยการบังคับคดี นำมาอนุโลมใช้กับระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ในทางปฏิบัติได้

- ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้การยึด หรืออายัดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ตามคำสั่งทางปกครองเฉพาะหนี้เงิน ตัวอย่างเช่น หนี้เงินอันเกิดจากเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และผู้อยู่ใต้

คำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่เลือกให้ผู้อยู่ใต้คำสั่งทางปกครองชำระค่าปรับทางปกครอง หากฝ่าฝืนไม่ชำระค่าปรับทางปกครองก็ไม่ชัดเจนว่าจะสามารถนำระเบียบฉบับนี้มาใช้บังคับได้หรือไม่

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ สามารถกำหนดกิจกรรมเพื่อกำหนดแนวทางหรือขั้นตอนหรือแผนผังในการดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ ๒ กิจกรรม คือ การอบรมให้ความรู้แก่นิติกร สำนักงานกฎหมายและคดี และนิติกรจากสำนักและสำนักงานเขต และการจัดทำคู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๖.๑.๒ วางแผนแนวทางการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพของนิติกร กลุ่มงานบังคับคดีสำนักงานกฎหมายและคดี และนิติกรของสำนักและสำนักงานเขต โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยกำหนดกรอบระยะเวลา การดำเนินงาน กำหนดเรื่องที่ต้องดำเนินการ กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการ ผู้จัดทำรายงานได้วางแผนการดำเนินงานไว้ดังนี้

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) การเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘												ผู้รับ ผิดชอบ	หมายเหตุ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑.	ขั้นเตรียมการ														-
๑.๑	ศึกษา วิเคราะห์ ปัญหาและ อุปสรรค ความจำเป็น ของการบังคับ ทางปกครอง	←→												นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	
๑.๒	วางแผน แนวทางการ ดำเนินการ			←→										นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘												ผู้รับ ผิดชอบ	หมายเหตุ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๒.	ขั้นตอนการ														
๒.๑	การอบรมให้ ความรู้และ ศึกษาดูงาน														
	๒.๑.๑ จัดทำ โครงการเพื่อ ขออนุมัติ ดำเนินการและ งบประมาณ				↔									นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	๒.๑.๒ จัดทำ คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ ดำเนินการจัด การอบรมและ ศึกษาดูงาน					↔								นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	๒.๑.๓ ติดต่อ ประสาน วิทยาการสถาน ที่จัดการอบรม และศึกษาดู งาน						↔							นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	๒.๑.๔ จัดทำ กำหนดการ สัมมนาและ กำหนดหลัก สูตร							↔						นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	๒.๑.๕ จัดทำ หนังสือเชิญ							↔						นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี	-

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘												ผู้รับ ผิดชอบ	หมายเหตุ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๒.๒	วิทยากร หนังสือเชิญ ประธานพิธี เปิดการอบรม และศึกษา ดูงาน													สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	๒.๑.๖ จัดทำ คำสั่งให้นิติกร กลุ่มงานบังคับ คดีสำนักงาน กฎหมายและ คดี นิติกรจาก สำนักและ สำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษา ดูงาน										↔			นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	๒.๑.๗ ดำเนินการจัด อบรมและ ศึกษาดูงานการ ขายทอดตลาด ทรัพย์สิน ณ กรมบังคับคดี											↔		นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
	จัดทำคู่มือการ ใช้หรือผังงาน การดำเนินการ ตามระเบียบฯ									↔				นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-

ลำดับ ที่	การดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๕๘												ผู้รับ ผิดชอบ	หมายเหตุ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๓.	ขั้นตอนติดตามและ ประเมินผล													นิติกร กลุ่ม งานบังคับคดี สำนักงาน กฎหมายและ คดี	-
๓.๑	กำหนด แนวทางในการ ประเมินผลโดย ใช้แบบทดสอบ ความรู้ความ เข้าใจก่อน-หลัง การอบรม														
๓.๒	เก็บข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูล														
๓.๓	สรุปผลการ ประเมิน														

๖.๒ ขั้นตอนการ มีดังนี้

๖.๒.๑ การอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานแก่นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและบังคับคดี มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดีและคดี เป็นคณะทำงาน จัดดำเนินโครงการอบรมและศึกษาดูงาน เพื่อให้ความรู้แก่นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมาย และบังคับคดี และนิติกรจากสำนักและสำนักงานเขต โดยต้องประสานนิติกรจากสำนักและสำนักงาน เขตในการขอข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๕๒ เพื่อจะได้ ประมวลข้อมูลสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งประสานขอให้หน่วยงานเสนอรายชื่อนิติกร จากสำนักงานและสำนักงานเขต เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมและดูงาน

- กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี ดำเนินการจัดทำ หลักสูตรเพื่อใช้ในการอบรมให้ความรู้แก่นิติกรสำนักและสำนักงานเขต โดยนำหลักสูตรที่กำหนดขึ้น ประสานผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาของ หลักสูตรให้มีความเหมาะสมและครบถ้วนสำหรับผู้เข้ารับการอบรม

๖.๒.๒ การจัดทำคู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๕๒

- กลุ่มงานบังคับคดีสำนักกฎหมายและคดีประสานกรมบังคับคดี เพื่อให้มอบหมายเจ้าพนักงานบังคับคดีในการให้ความรู้ เทคนิค ประสบการณ์ในการยึดอายัด ทรัพย์สินทางทะเบียน ณ ที่ทำการหรือที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ การตรวจสอบเอกสารทางทะเบียนเพื่อประกอบการยึดอายัด อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์การประเมินราคาทรัพย์สินขณะยึดและภายหลังการยึด ขั้นตอนการประกาศขายทอดตลาด การกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาสมควรขาย ขั้นตอนการประกาศขายทอดตลาดการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาสมควรขาย การวางหลักประกันการเข้าสู่ราคา การชำระราคาซื้อทรัพย์สิน ผู้ซื้อทรัพย์สินไม่ชำระเงินส่วนที่เหลือหรือกรณีบุคคลภายนอกไม่ส่งเงินตามอายัด เมื่อได้รับการถ่ายทอดความรู้ในเบื้องต้นแล้วจึงจัดทำคู่มือการใช้ระเบียบฯ สำหรับมอบให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครและนิติกรจากสำนักและสำนักงานเขต เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติตามระเบียบฯ

๖.๓ ขั้นตอนตามประเมินผล

๖.๓.๑ กำหนดแนวทางในการประเมิน แบ่งแนวทางการประเมินออกเป็น

๑) ประเมินความรู้ความเข้าใจของนิติกรผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้แบบทดสอบก่อนการอบรมและหลังจากจบการอบรมในประเด็นความรู้ความเข้าใจในการปรับหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาคบังคับคดี นำมาใช้กับระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในการใช้ระเบียบฯ

๒) การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบทดสอบนิติกร ผู้เข้ารับการอบรม มาวิเคราะห์ตามหลักสถิติในการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓) สรุปผลการประเมินและรายงานผลการประเมินต่อปลัดกรุงเทพมหานคร พร้อมเสนอให้มีการนำระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้สามารถนำไปใช้กรณีมูลหนี้กระทำการหรือดเว้นกระทำการ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่จึงออกคำสั่งทางปกครองให้ชำระค่าปรับทางปกครอง สามารถนำระเบียบฯ ฉบับนี้มาใช้บังคับทางปกครองกับมูลหนี้ชำระค่าปรับได้

๗. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๗.๑ สำนักงานกฎหมายและคดีโดยผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมายและคดีเป็นผู้เสนอโครงการนำเรียนปลัดกรุงเทพมหานคร ขออนุมัติดำเนินการและงบประมาณ

๗.๒ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและบังคับคดี เป็นคณะทำงานในการจัดทำรายละเอียดโครงการ การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรวมตลอดจนเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดอบรมและศึกษาดูงานตลอดโครงการ

๗.๓ นิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและบังคับคดี ติดต่อประสานวิทยากร ประกอบด้วย วิทยากรจากกรมบังคับคดี กรมสรรพากร สำนักงานประกันสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์และเทคนิคทางด้านเนื้อหาข้อกฎหมาย และประสบการณ์เทคนิคในขั้นตอนการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบ

กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๕๒

๗.๔ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อนุมัติการดำเนินการและงบประมาณในการจัดทำโครงการอบรมและศึกษาดูงานของนิติกร กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดีและนิติกรจากสำนักและสำนักงานเขต หน่วยงานละ ๑ คน

๘. ระยะเวลาการดำเนินการ

๘.๑ วางแผนดำเนินงาน เริ่มธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงมกราคม ๒๕๕๘

๘.๒ ดำเนินการตามแผน เริ่มมกราคม ๒๕๕๘

๘.๓ ประเมินผลการดำเนินการเริ่มกรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงสิงหาคม ๒๕๕๘

๙. แนวทางการประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๙.๑.๑ ระดับผลผลิต (Output)

- มีคู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

- นิติกรที่เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของนิติกร กรุงเทพมหานคร ทั้งหมดที่รับผิดชอบงาน

๙.๑.๒ ระดับผลลัพธ์ (Outcome)

- นิติกรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินฯ มากขึ้นไม่น้อยกว่า ๗๕% ภายหลังจบการอบรม

- คดีปกครองที่ต้องดำเนินการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการยึดโดยเจ้าพนักงานยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงิน ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

- ลดจำนวนเรื่องที่ขอหารือสำนักงานกฎหมายและคดีในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบนี้ อันเกี่ยวกับการตรวจสอบหลักทรัพย์ของผู้ต้องชดใช้เงิน ตลอดจนสามารถดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบกรุงเทพมหานครฯ ฉบับนี้ภายหลังจากที่พบทรัพย์สิน โดยสามารถพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงของทรัพย์ที่จะยึดหรืออายัด และดำเนินการยึดหรืออายัดและสามารถขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามลำดับที่ระบุไว้ในระเบียบฯ ได้เป็นอย่างดี

๙.๒ วิธีการประเมินผล

๙.๒.๑ ระดับผลผลิต (Output) จากการอบรมและดูงาน

ใช้วิธีการประเมินผลจากการอบรมและศึกษาดูงานโดยประเมินจากความรู้ความเข้าใจในการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๙.๒.๒ ระดับผลลัพธ์ (Outcome)

- ประเมินผลจากการได้รับรายงานแจ้งผลความคืบหน้าคดีโดยมีการยึดอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงิน

- ประเมินผลจากสถิติสำนวนคดีปกครอง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของนิติกร สำนักงานกฎหมายและคดี ที่ต้องดำเนินการบังคับตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๙.๓ เครื่องมือ

๙.๓.๑ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๙.๓.๒ บันทึกการรายงานผลความคืบหน้าของคดีที่มีการยึด อายัดทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงิน

๙.๓.๓ ระเบียบสถิติสำนวนคดีของกลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี ซึ่งแสดงให้เห็นทราบว่าได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงิน และหรือได้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินนำเงินมาชำระหนี้ตามคำสั่งทางปกครองแล้ว

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ช่วยให้นิติกรมีแนวทางปฏิบัติในการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันอันเป็นการขจัดปัญหาอุปสรรคในการใช้ระเบียบฯ กับทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครอง

๑๐.๒ เห็นควรให้มีการสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานของกรุงเทพมหานครในกรณีหน่วยงานมีคำสั่งทางปกครองให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ และภายหลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองกำหนดให้ชำระค่าปรับทางปกครอง ก็ให้สามารถนำระเบียบฯ ไปใช้บังคับกับผู้ต้องชดใช้เงินได้

ภาคผนวก

เอกสารหลักสูตรการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ใช้
มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบ
กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด
และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

พ.ศ.๒๕๕๒

จัดทำโดย กลุ่มงานบังคับคดี

สำนักงานกฎหมายและคดี

สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

หลักสูตรการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. แนวคิด

มุ่งพัฒนาข้าราชการตำแหน่งนิติกร ระดับปฏิบัติการ นิติกรระดับชำนาญการ รวมทั้งนิติกรระดับชำนาญการพิเศษ หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายจากสำนักและสำนักงานเขต ให้มีความรอบรู้ในการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้อย่างถูกต้อง มีความพร้อมสำหรับปฏิบัติงานในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามระเบียบฯ นี้ ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้สั่งยึดได้แต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน และสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นแกนกลางในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในการใช้ระเบียบฯ ให้แก่ข้าราชการในสังกัดของหน่วยงาน ตลอดจนสามารถดูแล ควบคุม การดำเนินงานตามระเบียบฯ ให้บรรลุวัตถุประสงค์

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. กลยุทธ์ของหลักสูตร

๓.๑ การเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์ จากกรมบังคับคดี กรมสรรพากร และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักงานประกันสังคม

๓.๒ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับหน่วยงานที่มีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

๔. หลักสูตร

กลุ่มวิชาที่ ๑ กฎหมายปกครอง จำนวน ๗ ชั่วโมง

๑) สารสำคัญของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แก่

- ขอบเขตการบังคับใช้
- ข้อยกเว้นการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
- การบังคับทางปกครอง

ก. การบังคับทางปกครองตามกฎหมายเฉพาะ

ข. การบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แก่

(๑) ขอบเขตของการบังคับทางปกครอง

(๒) การบังคับทางปกครองตามคำสั่งที่กำหนดให้ชำระเงิน

- ค่าธรรมเนียมในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง
- ผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาด

(๓) อายุความในการดำเนินการบังคับทางปกครอง

(๔) การบังคับทางปกครองตามคำสั่งที่กำหนดให้กระทำหรืองดเว้นกระทำ

- กรณีเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน
- กรณีให้มีการชำระค่าปรับทางปกครอง

กลุ่มวิชาที่ ๒ สารสำคัญของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เปรียบเทียบกับละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๒๕ จำนวน ๗ ชั่วโมง

กลุ่มวิชาที่ ๓ สารสำคัญของระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๗ ชั่วโมง

- แนวทางการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

- เจ้าหน้าที่ผู้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายความรับผิดทางแพ่งและความรับผิดทางอาญา

กลุ่มวิชาที่ ๔ การเสริมสร้างทักษะในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เปรียบเทียบขั้นตอนในการบังคับคดีแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาคบังคับคดี และศึกษาดูงาน ณ กรมบังคับคดี จำนวน ๓ ชั่วโมง

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๔ ชั่วโมง

คู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยการยึด อาศัย
และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ.๒๕๕๒

จัดทำโดย กลุ่มงานบังคับคดี
สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

**คู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน
ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒**

วัตถุประสงค์

เนื่องจากระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน
ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดขึ้นโดยนัยมาตรา ๕๗ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์ในการใช้
มาตรการบังคับทางปกครอง โดยเฉพาะวิธีในการยัด การ आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพื่อให้
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ด้วยเหตุนี้ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครจึงกำหนดระเบียบนี้ขึ้นไว้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับเจ้าหน้าที่
ผู้รับผิดชอบซึ่งต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบฯ ดังนั้น เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติ
ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยัด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำคู่มือการใช้
ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการยัด आयัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้การดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามระเบียบนี้
เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการใช้ระเบียบฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการ
ปฏิบัติงาน

กลุ่มงานบังคับคดี สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
สิงหาคม ๒๕๕๗

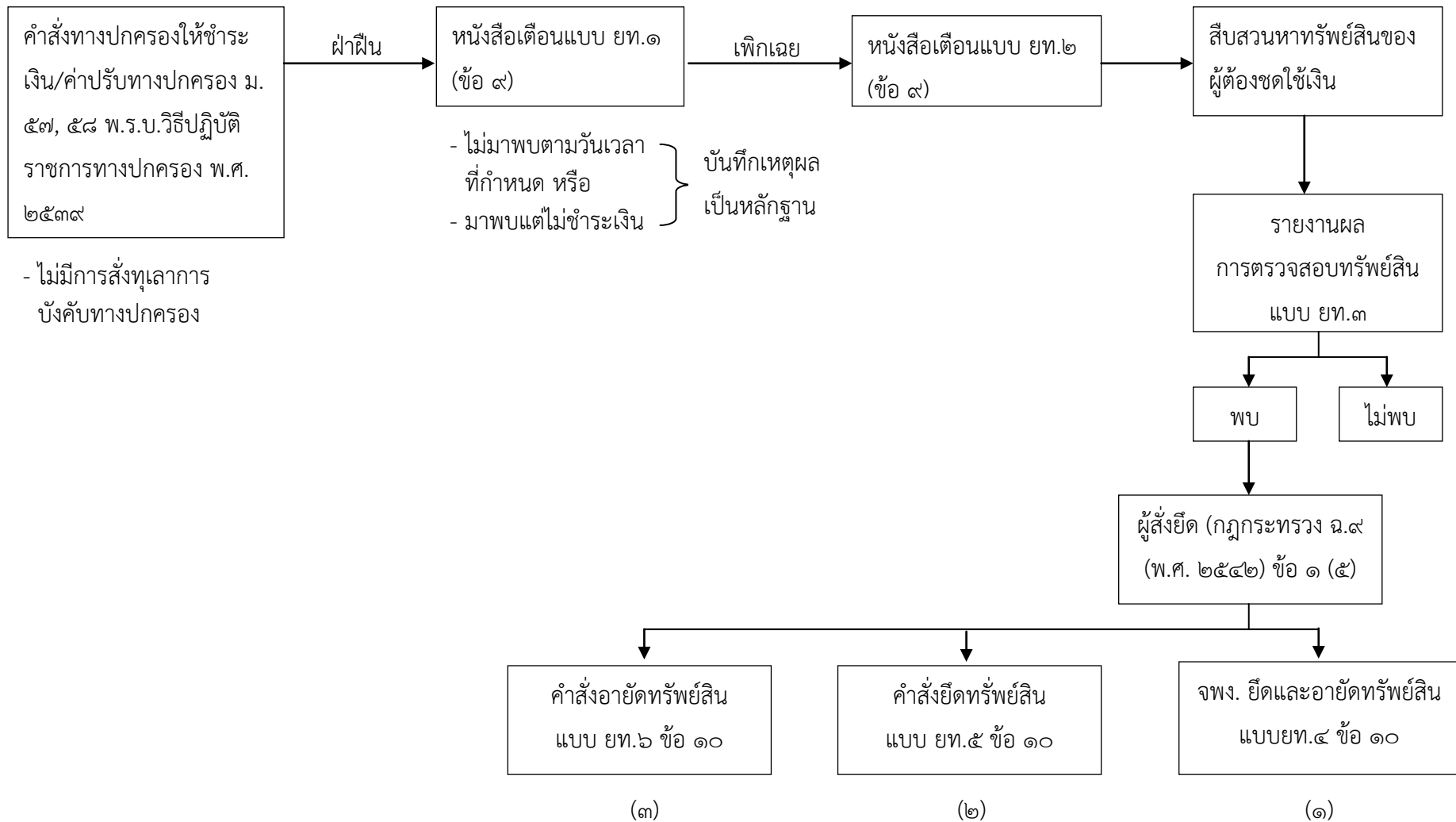
ขอบเขต

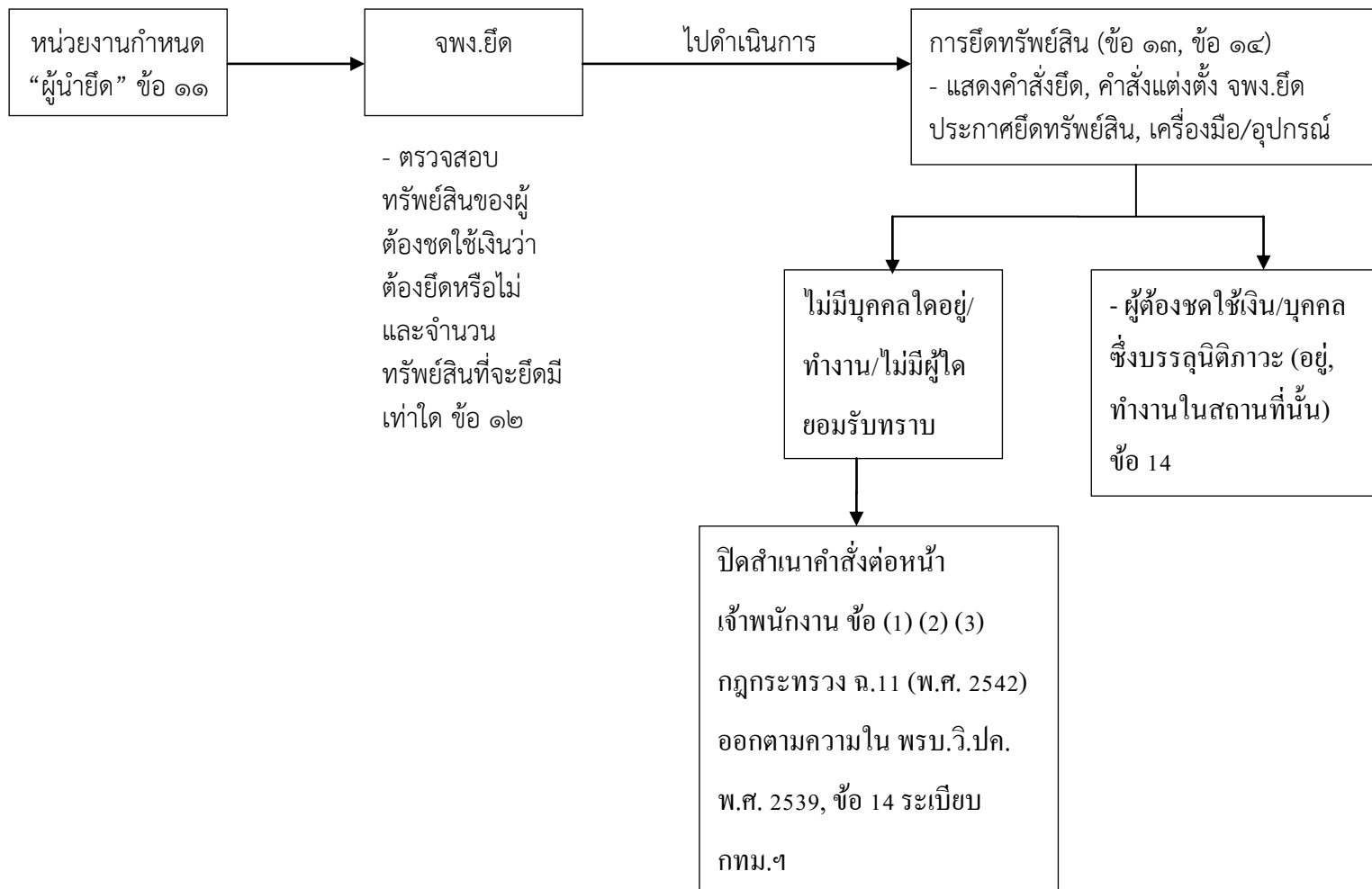
คู่มือการใช้ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึด อาัยัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ครอบคลุมขั้นตอนการยึดทรัพย์สิน การอาัยัดทรัพย์สิน และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ของผู้ต้องชดใช้เงิน

คำจำกัดความ

“หน่วยงาน” หมายความว่า	หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครด้วย
“ผู้สั่งยึด” หมายความว่า	ผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออาัยัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง
“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า	ข้าราชการตำแหน่งนิติกรหรือผู้ได้รับปริญญาตามกฎหมายที่ผู้สั่งยึดแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการยึด อาัยัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการยึดอาัยัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒
“ผู้ต้องชดใช้เงิน” หมายความว่า	ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองให้ชำระเงินหรือค่าปรับทางปกครองแก่กรุงเทพมหานคร ตามนัยมาตรา ๕๗ หรือ มาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
“ยึด” หมายความว่า	การกระทำการใดๆ ต่อทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงิน เพื่อให้ทรัพย์สินนั้นได้เข้ามาอยู่ในความควบคุมดูแลหรือครอบครองของเจ้าพนักงาน
“อาัยัด” หมายความว่า	การสั่งให้ผู้ต้องชดใช้เงินและหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่าย จ่าย โอน หรือกระทำการนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้ส่งอาัยัดไว้ รวมถึงการสั่งให้บุคคลภายนอกมิให้ส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่ผู้ต้องชดใช้เงิน แต่ให้ส่งมอบหรือชำระหนี้แก่กรุงเทพมหานคร
“คณะกรรมการ” หมายความว่า	คณะกรรมการจัดการขายทอดตลาด

ขั้นตอนการยึดอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องชดใช้เงิน

อำนาจ จพง. ยึด
ข้อ ๑๗

- เข้าไปในสถานที่ใดๆ
ของผู้ต้องชดใช้เงิน
- ยึดและตรวจสอบบัญชี
หรือแผ่นกระดาษ
- กระทำการใดๆ
ตามสมควร เพื่อเปิด
สถานที่, ตู้นิรภัย, ตู้,
ที่เก็บของอื่นๆ

จพง. ยึดทรัพย์สิน
ออกไปดำเนินการ
ปฏิบัติตามระเบียบฯ
ข้อ ๑๘ - ข้อ ๓๓

- ยึดอสังหาฯ แจ้งการยึดไปยัง
นายทะเบียน
แบบ ยท.๑๐ (๑) - ๑๐ (๔), ๑๓
- ยึดอสังหาฯ แจ้งการยึดไปยัง
นายทะเบียน
แบบ ยท.๑๑ - ๑๓